

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 2

Tilleggsspørsmålnr.

Emne: Transport av høy

Oppskr. av: All. Moen

(adresse): Mr. Sleinkjær

Fylke: Nord-Trøndelag

Herad: Spunkia m.v.

Bygdelag: Bålvua

Gard: Moen m.fl.

G.nr. 105 Br.nr. 1, 2 og 3

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

Eller egen erfarining

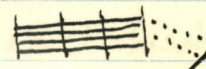
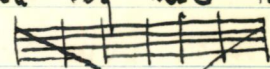
B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

Jeg tror jeg har minn den første liknende å se bort fra de opstille spørsmålene her i emnenr. 2: transport av høy. Men jeg skal mobilisere den tanken jeg enda er i besiddelse av og nå prøve å berette om slått, lørking og transport av høy i Bålvua for ca. 65 år siden. Kanskje kan en litt litt se på hvordan dette foregikk idag:

Den slovete min" hvilken forandring som er foregått betriffende ovennevnte arbeid i de år som er gått. Siden jeg var en "fåre slukalengi". - En kan bare tenke på. at den første slåmaskinen kom til Bålvua, jeg tror det var i 1882. Før den tid var det å lagge iver med ljaen. Skilte en så gårdens beite ekket (som idag vilde bli karutvirket som vanlig) da la først husefaderen eller stotmannen ~~først~~ iver. Den nedkom volerne sommer ifull det var noen, så som husemennene, eller daglige, litt lutt legdaskallen ifull det fandt noen rådan som var rørende. Når så denne ekket var med med fih grasset ligge på vollen til lørk. Jeg har hørt av gamle folk at i tiden for 1840 - 1850 ble all grasset lørket på jorden eller bakken. Først omkring 1850 - 1860 tok en til å heise løret på de ekket, som kan ha grass. Idag er det ingen som lørker grasset på bakken her i Bålvua. - Men

og kan da vel det en præd, det en imidlertid sjældent det vil lykkes at få præd løst på denne måde, det kan jo være den mere præd står meget tyndt.

Skal en kanske se lidt på hvad slags material en hadde og hvordan en dalt, op de heisjer man kunge præd. på: En måtte først ha en såkaldt "lindslain", som var en ca 2 m. lang pæle. Den var med "lindslainen" borel 4-5 ~~h~~ liller hord var vel en pinne. Den blev så lagt de roer av gran (ca. 3 m. lang) hvorpå præd- blev lagt. En brukt opå gårdens konstruin som roer. Disse var ikke altid lige lang. Når en sluttet slappe, som det hedde, måtte en altid ha avstanden mellem lindslainen eller den kortere slain. "Gænsed blev hjemmet" som det hedde, sluttet folkene tok nå en hjemmet (somme kunde ta 2) og var borte til at løse slainen. Når en slain var full pligt en at legge op på slain. Den som gjorde dette blev skyldig en hel pottskull. Denne heisjemaals brukt for så vidt den omkring vejen til. Børne med den forrest, at det var brukt sluttet isidder for roer og selvsagt brukt ikke den gamle lindslain. Soliden brukt var en almindelig konstruin hvoromkring sluttet brukt. I løslininga brukt en at stå med en pæle ca. 2 m. fra ennen av heisja og nærret. Når hæng denne, så ikke heisja ta sig med men denne måls en tilførelt, var gjør en slik: Samlekarene påstod en en slik heisj måls stå mindst 14 dage før de blev innbjørl. Når hører heisjema inn om de har stått mindre end 8 dage. Når en jo præd grovere end i "forne dan". Før i tid blev først av heisjema innbjørl på "bedragolea" gjennom 2 hord for kvar slea. 4 dag brukt "lang vogn med berikla" i begge tilfælde hadde en en slang over på bakk for å sikre at: "Høistomma"

Når må vi høre lidt om slatten i ilmarha m.m. i gamle dage. En var jo avled og sto på sliden hvor det var trøstet til. gran. På vognen var en i ilmarha og mellem sliden avled og "remket" som det hedde. En

samlet. Sammen kvint og nat og fjernet (brændt) stik, at ikke dette
 var i veien når en kom for å slå. Det var da alltid med en
 breian^{kvint} eller en eller flere sto. Forst blev ruket sammen i påken
 hvor de blev liggende. Li fortløbig loka. En künde være avstet
 for å "røne", som de hedde. En künde en rive og gik eller
 nåke og vundte grasset. slik at sola fikk virke. Så blev grasset
 på leedraget kjørt op li husene og lagt i selte på vollen. Så
 et par dage og blev så i solskin brakt ut, som vi sa,
 så rønt. en også mi (i solskin). Og med kullen blev de
 så kjørt på lemmen. Hvis regnet kom sto over en og brukt, når
 en velt på med dette, var de en forfendelig kintom mi" for å
 drive på. -- En småkøkken eller kinnmand" den de på same
 måte, selv om han hadde mindre og færre med. Han var da gjerne
 forst i hus, enten alene med boka på ryggen eller kjemmen
 eller nogen anden hjelp li. De hadde de en bæreboe en en
 eller annen sort. Han künde også ha en killeboe med et par
 bord på stallet, så de blev mere him li høiet. De gudsdiere, som
 eide en storr eller mindre nye langst bord, fra husene var stundom
 avstet og sto ston eller vidsgress her, når en var ferdig forberedt
 med stallet. Men blev forst satt i stakke og heimkjørt på vintre-
 forst. Imidlertid blev denne stakke gjerne brukt li en eller annen
 kinnmann eller småkøkken. Dette var i forma den. Vi avstet.

Så må vi høre lidt om fjellstall: For et par manns-
 aldre siden var de nok så almindelig at småkøkken, ja stak
 en hadde de store og små, den med fjellstall på katta fjellet.
 De fleste eller mange gårde hadde det stalle, som de blev nevnt.
 En reiste da avstet (gjennom flere i loka) hadde da med redskaper
 (også slipintet) samt reiste for en 2-3 dage. Hvis de ikke fandt
 ston li i en stonstun var de bare å slå sig ned under en stonstun.
 De myrgrasst eller stangrassst en slop krompe å ligge li loka
 bare en dag høiden 2, så var de bare å rulle op en eller
 også flere stakke. Dron. blev så kjørt him på vintre loka.
 Dette for var ikke å foragte og kulturen var den grad i de.
 De var ofte så sterkt med, at kernen gjorde ofte atentat på
 høistakke. Vi en dette avstet. De en vist 20 år siden men den med
 dette.

ya mi ud jeg smukt ikke men i berette. Det er nævnt
forskjellige ting og måten i spønsjemus som jeg ikke kan
hijendehavet her.

Må lide lidt si. at det var tabstabelt hvor lidt. Det
er ardet i gamle dage og det var primitive måden en brukt
både under slækten og selv i nutiden. Dogt. sligt som d
nå i gressen var jo ukendt. Gresset fik komme ud sig
sels (vildgress). En künde, slindom ejödole lidt med heim
prut, men dette hadde ikke stor vinkning. Forest blev allid
innkjøbt på trædragalea. "Amököggen" bar og trillede. For
1850 kan jeg ikke det heri "Kibua" blev brukt vogn når en
kjøbt inn hoi. Det var trædragalea med 2 hest.
Sammenkuren begyndt 5 luss ja. kan til høvedig vinterfor. 4 luss
for en hest og en. 1 luss for en na. Halm blev for det
meste vogn brukt inden i Søndlige forår. Hukkelmunklein
kom i bruk eller en. 1860. For den tid hadde komme en slavn
sjænkten.

5581